

Детска градина „Детелина“

Утвърдил: АННА МАРИНОВА

ЕТИЧЕН КОДЕКС

Чл. 1. (1) Настоящият Етичен кодекс определя етичните и морални норми като конкретизира стандартите на поведение на участниците в образователния процес – деца, учители, директор, други педагогически специалисти, родители и непедagogически персонал в ДГ „Детелина“, град Видин, наричани Общност.

(2) Етичният кодекс има за цел да повиши общественото доверие в професионализма на работещите в ДГ „Детелина“, Видин, както и да издигне престижа и да укрепи авторитета на институцията.

(3) Участниците в Общността следва да спазват изискванията за законност, коректност, безпристрастност, отговорност в контактите си по между си и с всички институции в страната.

(4) Всички педагогически специалисти и непедagogическия персонал са длъжни да спазват безусловно законите на Република България както в контактите с родители и ученици, така и с институциите в страната в лични и служебни взаимоотношения..

(5) Етичният кодекс на Общността е създаден на основание разпоредбата на чл.175, ал.1 от ЗПУО.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Чл. 2. (1) Настоящият Етичен кодекс на Общността в ДГ „Детелина“ е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
2. ориентираност към интереса и към мотивацията на детето, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности;
3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете;
4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование;
5. хуманизъм, толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозна идентичност на децата;
6. дейностите на работещите се осъществяват при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Родителите подпомагат образователната институция като инициират и осъществяват дейности чрез родителски съвети и обществения съвет.

ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

Чл. 3. (1) Всички участници в Общността в ДГ „Детелина“ са длъжни да:

1. спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, компетентност, политическа неутралност, зачитане на личността, отговорност и взаимно уважение;
2. съдействат за провеждането на държавната политика, основаваща се на принципите на правовата държава.
3. осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията;
4. извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно и да се стремят към непрекъснато подобряване на работата си;
5. не накърняват престижа на ДГ „Детелина“;

6. изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създават условия за равнопоставеност.

(2) Не се допуска отправянето на обидни квалификации и дискриминационно отношение между служителите в институцията.

(3) Педагогическите специалисти, непедagogическият персонал и децата следва да изглеждат по начин, подходящ за средата, в която работят и се обучават, като облеклото бъде съобразено с общоприетите норми на представителност и да съответства на репутацията на институцията.

Чл. 4. (1) Педагогическите специалисти имат задълженията да:

1. опазват живота и здравето на децата по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;
2. зачитат правата и достойнството на децата и другите участници в предучилищното образование;
3. сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
4. се съобразяват с уникалността и специфичната уязвимост на всяко дете;
5. подкрепят и стимулират правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес;
6. осигуряват на децата със специални образователни потребности равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи;
7. не участват в практики, които не зачитат достойнството на децата или са опасни и вредни за физическото и емоционално им здраве и развитие;
8. не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите;
9. познават симптомите на тормоз и насилие над децата – физическо, психическо, сексуално, вербално, емоционално.

(2) Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете да окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

(3) Когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на дете, имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето и ръководството на ДГ.

Чл. 5. (1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на детето в институцията;
2. да уведомяват своевременно учителя в случаите на отсъствие на детето;
3. да се осведомяват редовно за своите деца относно приобщаването им в детската среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на правилата;
4. да спазват правилника за дейността на ДГ „Детелина“ и да съдействат за спазването му от страна на децата;
5. да участват в родителските срещи;
6. да се явяват в ДГ „Детелина“ след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;
7. да присъстват и да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето;
8. да съдействат за изграждане и утвърждаване на авторитета и доброто име на институцията;
9. да оказват почит и уважение на педагогическите специалисти в институцията

Чл. 6. (1) Работещите в институцията непедagogически специалисти имат задължения:

1. да се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки;
2. да зачитат правата и достойнството на личността и не допускат прояви на дискриминация.
3. да изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено,
4. да създават условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица;
5. да не разпространяват данни и лична информация, станала им известна при изпълнение на служебните задължения.
6. да се отнасят открито и с доверие към децата, родителите и гражданите, като зачитат техните права и достойнство на личността;
7. не допускат всякакви форми на злоупотреба със служебни правомощия, като: отправяне на заплахи, оказване на психологически натиск или физическо насилие.

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.7. (1) Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал подпомагат ръководството на ДГ „Детелина“ с професионализъм, безпристрастност и активност при разработване и провеждане на политиката на институцията, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяване правомощията на неговите ръководители.

(2) При изпълнение на служебните си задължения следват поведение, което създава увереност у ръководителите, чиято дейност подпомага, че могат да му се доверяват и да разчитат на него.

(3) Изпълняват задълженията си честно и безпристрастно, като не допускат личните политически пристрастия да му влияят.

(4) В отношенията с колегите си проявяват уважение, коректност и толерантност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(5) Уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

(6) Не допускат отправянето на обидни квалификации и дискриминационно отношение между служителите в институцията.

(7) Служителите се стремят да предотвратят конфликтни ситуации помежду си. Недопустимо е възникването на конфликт между служители на институцията в присъствието на трети, външни за организацията лица.

Чл.8. (1). В отношенията си с колегите педагогическите специалисти проявяват коректност и не допускат поведение, накърняващо достойнството на отделната личност, като:

1. зачитат изразеното мнение и не допускат язвителни коментари;
2. изграждат и поддържат отношения на сътрудничество, уважение и търпимост;
3. с действията си укрепват авторитета на институцията и не допускат уронване на престижа на институцията;
4. носят отговорност за личното си поведение и спазват добрия тон;
5. подкрепят семействата при възпитанието на децата;
6. не използват методи, уронващи достойнството на детето;
7. не предлагат услуги, за които не притежават компетенции, квалификация и правоспособност;
8. не използват за лична облага служебното си положение.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Чл.9 (1) Във взаимоотношенията си с МОН, Община Видин, РУО, представителите на ДГ „Детелина“ изпълняват точно, добросъвестно и в срок поставените задачи.

(2) С действията си не уронват престижа на МОН, РУО, Община Видин, а допринасят за увеличаване на доверието в него.

(3) Осъществяват редовни срещи с представителите на общинската администрация и на бизнеса и допринасят за поддържане на добри контакти с тях.

(4) Оказват съдействие за популяризиране на добри практики, осъществени с представители на бизнеса

(5) Поддържат контакти с представителите на медиите за отразяване на добрите постижения на ДГ „Детелина“ и укрепване на авторитета на институцията.

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 10. Работещите в ДГ „Детелина“ не допускат да бъдат поставяни във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните задължения, на решенията или да нарушат професионалния подход по определени въпроси.

Чл. 11. Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал придобиват и управляват имуществото си по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебното му положение.

Чл. 12. Работещите в ДГ „Детелина“ не могат да:

1. използват служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси;
2. участват в каквито и да е сделки, които са несъвместими с длъжността, която заемат.

Чл. 13. Педагогическите специалисти в ДГ „Детелина“ не може да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на деца, с които работят в институцията, ако това заплащане е от името и за сметка на децата, включително със средства от училищното настоятелство;

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ, ПРЕДПРИЕМАНЕ НА МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, САНКЦИИ

Чл. 14. (1) Под нарушения на Етичния кодекс на Общността в ДГ „Детелина“ се разбира неспазване на описаните задължения на членовете на Общността.

(2) Информация за допуснати нарушения се събира чрез:

1. доклади от педагогическите специалисти или непедagogическия персонал;
2. постъпили жалби или сигнали от родители, граждани, институции;

(3) Постъпилата писмена информация се регистрира в дневника за входяща кореспонденция на институцията.

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 15. (1) Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в ДГ „Детелина“.

(2) Съставът на комисията по етика и функциите ѝ се обсъждат на заседание на педагогическия съвет и се определят със заповед на директора на ДГ „Детелина“.

(3) Комисията приема правила за дейността си и запознава с тях директора на ДГ „Детелина“.

(4) Комисията разглежда постъпилите сигнали, свързани със спазването на този Кодекс, на свои заседания в едномесечен срок.

(5) За всяко заседание са изготвя протокол, в който се вписва и становището на Комисията.

(6) С изготвения протокол се запознава директорът за предприемане на мерки и действия по компетентност.

(7) За предприетите мерки и санкции се уведомява лицето, подало сигнала.

МЕРКИ ПО ПРИЛАГАНЕ

Чл. 16. (1) Етичният кодекс на училищната общност подлежи на задължително спазване от всички участници в Общността в ДГ „Детелина“, независимо от заеманата длъжност и ниво в служебната йерархия.

(2) Всяко нарушение на установените с този Етичен кодекс правила се разглежда като основание за дисциплинарна отговорност, съгласно разпоредбите на КТ и ЗПУО.

Чл. 17. (1) Този кодекс се довежда до знанието на всички участници в Общността като се поставя на видно място в институцията и се публикува на интернет страницата ѝ.

(2) Всеки новоназначен служител се запознава с настоящия кодекс от прекия му ръководител при встъпване в длъжност / постъпване на работа.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 18. Наша първостепенна отговорност е да подпомогнем семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 19. Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 20. Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 21. Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.

Чл. 22. Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето.

Чл. 23. Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вика. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 24. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл. 25. Да осигуряваме конфиденциалност на информацията и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 26. Ангажираме се с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 27. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, ще работим открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържаме от вземане страна в конфликта.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

(1) Запознаването с разпоредбите на Етичния кодекс се извършва в 7-дневен срок от утвърждаването му.

(2) В случай на отсъствие на служител, същият е длъжен да се запознае с настоящия кодекс след завръщането си на работа.

- При първоначално встъпване в длъжност, непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс в 7-дневен срок от постъпване на работа.
- Настоящият Етичен кодекс на Общността в ДГ „Детелина“ влиза в сила от датата на утвърждаването му.

Допълнителни РАЗПОРЕДБИ

Етичният кодекс на Общността в ДГ „Детелина“ помага на участниците в образователния процес и заинтересованите страни и гражданите като ги информира какви стандарти имат право да очакват от ДГ „Детелина“. Той играе и ролята на полезен документ за служителите при взаимоотношенията им с деца, родители и граждани. Като конкретизира в по-голяма степен принципите за добра администрация, Етичният кодекс спомага за насърчаване на високи стандарти на управление на процесите и култура на обслужване.

Етичният кодекс на Общността в ДГ „Детелина“ е стандарт за добра практика и средство, което унифицира културата на общуването между ръководители, служители, деца родители, граждани и партньори. Това несъмнено е важна предпоставка за ефективността от съвместната дейност и за формиране на висок имидж на ДГ „Детелина“ в обществото. Етичният кодекс регулира и формира отношенията, ценностите, нагласите и културата в ДГ „Детелина“.

Културата на работещите в ДГ „Детелина“ се проявява в тяхното поведение. За ефективното екипно взаимодействие е важно поведението на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал да съответства на определени норми и очаквания, които са в основата на организационната култура. Организационната култура в институцията се основава на откритост, доверие, взаимно уважение, зачитане на личното достойнство и обмен на знания, и е много важен фактор за прехода към съвременна организационна среда. Проявата на уважение към колеги и подчинени е израз на себеуважението на индивида.

Очакванията към поведението на служителите в институцията са: проявяване на съдържаност, такт и точност при изпълнение на задължения; недопускане прояви на високомерие и пренебрежение; лично облагодетелстване от работа е недопустимо; при всички видове взаимодействия важат принципите на равнопоставеност, отговорност, почтеност, справедливост, обективност, уважение към другите, право на изслушване и изявления, конфиденциалност и професионален морал.

Най-значимите в работата ценности са професионализъм и партньорство (екипност).

(1) Общуване на работното място:

1. В институцията не са приемливи личните намеци и недружелюбното поведение, участието под каквото и да е начин във „взаимни споразумения“ и каквито и да е незаконни действия за получаване на предимства.
2. Критиките, несъгласията и споровете се решават с цивилизовани методи в открито общуване.
3. Общуването с колеги на работното място трябва да е съобразено с обстоятелството да не се пречи на останалите и да се уважава личността.

(2) Облеклото и поведението в институцията са средства да подчертаем нашата принадлежност към една уважаваща се организация. Етичният кодекс на Общността в ДГ „Детелина“ е ежедневно ръководство за професионално поведение, с убеждението, че:

- споделените ценности ще улеснят съвместната работа и ще направят по-удовлетворен и успешен работният ни ден;
- ще помогне за социализация на новопостъпили служители;
- ще подпомогне социалната адаптация на всички служители, като засили чувството за принадлежност към институцията;

- ще подпомогне развиването на социална отговорност и директна ангажираност с проблемите на колегите, децата, родителите, гражданите и бизнеса;
- ще подпомогне усилията за спазване и защита на правата, законните интереси и свободите на децата, родителите и гражданите, които са от компетентността на институцията.

ДЪ ДЕТЕВОМНА